

$$\left| \alpha - \frac{p}{q} \right| < \frac{1}{2q^2} \Rightarrow \frac{p}{q} \text{ konv. veziny razlomku od } \alpha$$

Ako je α irrac. onda $\exists \infty$ razlomaka $\frac{p}{q}$ t.d. $\left| \alpha - \frac{p}{q} \right| < \frac{1}{2q^2}$

Napomena 6.1. Tvrdnja Korolara 6.2. ne vrijedi ako je $\alpha \in \mathbb{Q}$.

Neka je $\alpha = \frac{u}{v}$ i $\frac{p}{q} \neq 0$, onda

$$\begin{aligned} \left| \alpha - \frac{p}{q} \right| &= \left| \frac{u}{v} - \frac{p}{q} \right| = \left| \frac{uq - vp}{vq} \right| \geq \frac{1}{vq} \\ &\geq \frac{1}{q \cdot q} \end{aligned}$$

Neka je α proiz. $\in \mathbb{R}$. Stavimo $a_0 = \lfloor \alpha \rfloor$.

Ako je $a_0 \neq \alpha$, onda

$$\alpha = a_0 + \frac{1}{\alpha_1} \quad \text{t.d. } \alpha_1 > 1$$

$$a_1 = \lfloor \alpha_1 \rfloor ; \alpha_1 = a_1 + \frac{1}{\alpha_2} ; \alpha_2 > 1$$

i stavimo $a_2 = \lfloor \alpha_2 \rfloor$ i t.d.

$$\alpha = a_0 + \frac{1}{a_1 + \frac{1}{a_2 + \frac{1}{\ddots + \frac{1}{a_n}}}}$$

$$\alpha = a_0 + \frac{1}{a_1 + \frac{1}{\ddots + \frac{1}{a_k + \frac{1}{\alpha_k}}}}$$

$\alpha \rightsquigarrow a_0, a_1, a_2, \dots, a_{n-1}, \dots$

da

$$\dots \alpha = [a_0, a_1, \dots, a_k, \alpha_k]$$

$$[a_0, a_1, \dots, a_n] = a_0 + \frac{1}{a_1 + \frac{1}{a_2 + \dots + \frac{1}{a_n}}}$$

$$\parallel$$

$$\frac{p_n}{q_n}$$

$$a_{n-1} + \frac{1}{a_n}$$

Teorem 6.3. Brojiv p_n, q_n zadovoljavaju rekurenciju

$$p_n = a_n p_{n-1} + p_{n-2}, \quad p_0 = a_0, \quad p_1 = a_0 a_1 + 1$$

$$q_n = a_n q_{n-1} + q_{n-2}, \quad q_0 = 1, \quad q_1 = a_1$$

Dokaz: Za $n=2$ tvrdnja vrijedi. Pretp. da i $n>2$ i da tvrdnja vrijedi

za $n-1$. Identi: Provedimo $\swarrow$ (d.z.)

$$\frac{a_n p_{n-1} + p_{n-2}}{a_n q_{n-1} + q_{n-2}}$$

$$\begin{aligned} \text{Znamo } \frac{p_n}{q_n} &= [a_0, a_1, \dots, a_n] = [a_0, a_1, \dots, a_{n-2}, a_{n-1} + \frac{1}{a_n}] \\ &= \frac{(a_{n-1} + \frac{1}{a_n}) p_{n-2} + p_{n-3}}{(a_{n-1} + \frac{1}{a_n}) q_{n-2} + q_{n-3}} = \frac{p_{n-1} + \frac{p_{n-2}}{a_n} / a_n}{q_{n-1} + \frac{q_{n-2}}{a_n} / a_n} \end{aligned}$$

Dokaz: Promotivno

$$\frac{p_{n-2}}{q_{n-2}} - \frac{p_n}{q_n} = \frac{p_{n-2}(a_n q_{n-1} + q_{n-2}) - (a_n p_{n-1} + p_{n-2}) \cdot q_{n-2}}{q_n q_{n-2}}$$
$$\checkmark = \frac{a_n (p_{n-2} q_{n-1} - p_{n-1} q_{n-2})}{q_n q_{n-2}} = \frac{(-1)^{n-1}}{q_n q_{n-2}}$$

Slučaji 1) i 2),

3) d.z.

Teorem 6.7. $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{p_n}{q_n} = \alpha$

Dokaz: Budući da je $\frac{p_0}{q_0} < \frac{p_2}{q_2} < \dots < \frac{p_1}{q_1}$ pa postoji $\lim_n \frac{p_{2n}}{q_{2n}}$,

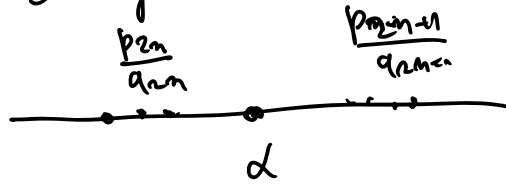
Slučaj. postoji i $\lim_n \frac{p_{2n+1}}{q_{2n+1}}$. Ova dva limesa su jednaka i

$$\frac{p_{n-1}}{q_{n-1}} - \frac{p_n}{q_n} = \frac{p_{n-1} q_n - q_{n-1} p_n}{q_{n-1} q_n} = \frac{(-1)^n}{q_{n-1} q_n} \Rightarrow \lim_n \left(\frac{p_{n-1}}{q_{n-1}} - \frac{p_n}{q_n} \right) = 0$$

$$\Rightarrow \lim_n \frac{p_{2n}}{q_{2n}} = \lim_n \frac{p_{2n+1}}{q_{2n+1}} \quad (\text{d.z.}).$$

Sada može zaključiti da $\alpha \in \mathbb{Q}$ ima konačan verižni razlomak.

Zašto?

$$\left| \alpha - \frac{p_m}{q_m} \right| < \left| \frac{p_{m+1}}{q_{m+1}} - \frac{p_m}{q_m} \right| = \frac{1}{q_{m+1} \cdot q_m} < \frac{1}{q_m^2}$$

Ako je $\alpha \in \mathbb{Q}$, onda zbog Napomene 6.1. sledi da postoji konačno mnogo razlika za konvergenciju. (Prizna se suhi konvergenciji uvek: $\left| \alpha - \frac{p_m}{q_m} \right| < \frac{1}{q_m^2}$).

Definicija 6.1. Ako je a_0 ceo broj, $a_1, \dots, a_n$ prirodni brojevi, te ako je

$\alpha = [a_0, \dots, a_n]$ onda taj izraz zovemo razvij brojevi α u konačni verižni jchaostavni verižni razlomak: $\frac{p_i}{q_i} = [a_0, \dots, a_i]$ je i -ta

konvergenta od α , ~~od~~ je i -ti parcijalni kvocijent od α

($\alpha_i = [a_i, a_{i+1}, \dots, a_n]$ je i -ti potpuni kvocijent od α).

Ako je α irrac. broj, onda uvođimo oznaku $\lim_{n \rightarrow \infty} [a_0, a_1, \dots, a_n] = [a_0, a_1, \dots, a_n, \dots]$

Ako $\alpha = [a_0, a_1, \dots]$ onda ovaj irrac. zovemo razuj od α u $\mathbb{A}$ jednostani
vremeni razlomak: $\frac{p_i}{q_i} = [a_0, \dots, a_i]$ je i-ta konvergent, a_i, α_i

$$\left| \alpha - \frac{p}{q} \right| < \frac{1}{2q^2} \implies \left| \alpha - \frac{p}{q} \right| < \frac{1}{2q^2}$$